

A Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár kiállítása: 70 éve született Baka István

2018. július 19 - augusztus 16, Szeged, Dóm tér 1-4., 2. emelet

A költői képalkotás és a szerepjáték-költészet egyik legjelentősebb megújítója, író, műfordító, szerkesztő születésének 70. évfordulójáról a költő életművét bemutató [kiállítással emlékezik meg a Somogyi-könyvtár](#).

A kiállítást **NYILAS PÉTER** (könyvtáros, Somogyi-könyvtár) rendezte.

„Az irodalomtörténet [...] Bakát szegedi költőként fogja számon tartani, Juhász Gyula óta a legjelentősebb szegedi költőként... fizikai élete nagyjából ehhez a városhoz kötődött, igaz, néha visszatért Szekszárdra, szülei házába, s mindig vágyott egy régi Szekszárdra emlékeztető kisvárosba, szellemi élete azonban az elvont költészet jegyében telt.” ([Füzi László: A költő titkai, Kalligram, 1997. 4. sz.](#)).

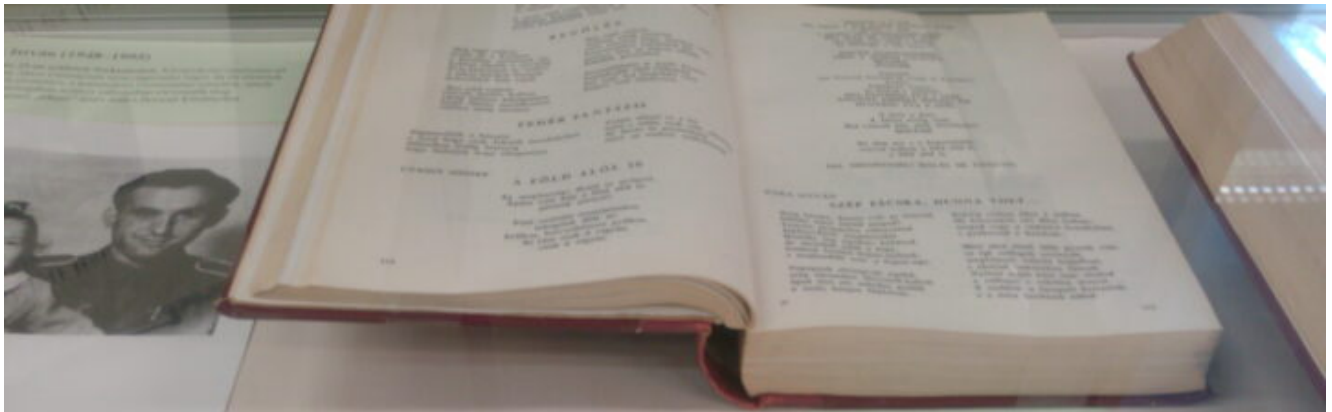
Fotók a kiállítás anyagából:

70 éve született Bakai István

(1948-1995)

„...lapozz föl engem és leszek”

Tiszatáj, 1969. február

1966-ban érettségizik, 1967-ben megkezdí tanulmányait a szegedi József Attila Tudományegyetem (ma Szegedi Tudományegyetem) magyar-országi szakán.

1969 február 1-jén házasságot köt egyetemi csoporttársával, Ökrös Tündevel. Házasságukból két gyermekük születik, Ágnes (1973) és Tamás (1978).

1969 februárjában Ilia Mihály bemutatja a Tiszatáj folyóiratban.

1974-ben visszatér Szegedre gyermekeknek szóló irodalmi filmalkotásra, majd 1992-ben országos Kincskereső-táborban.

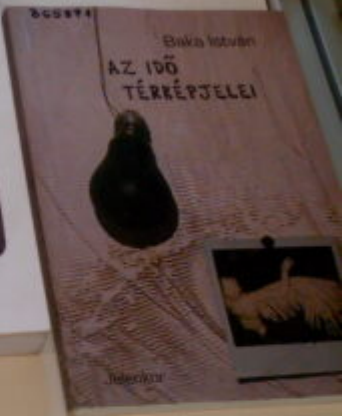
Baka István

Tájkép fohással

Baka István
ember angyalához

Jelenkor

Jelenkor

Posztumusz kötetként 1996-ban megjelent a *Tájkép fohással* és a *Puskín versei fordításkötet*, 1997-ben Brodovány-fordításra az *Új élet* című, 1999-ben pedig *Az idő térképelei*, esszéinek és tárcáinak válogatott gyűjteménye.

Életművét hat kötetben a Tiszatáj gondozza: *Versék* (2003), *Próza, dráma* (2005), *Publicisztikák, beszélgetések* (2006), *Műfordítások I-II* (2008), *Műfordítások III* (2009).

2015-ben beválasztják a Digitális Irodalmi Akadémia posztumusz tagjai közé.

(Forrás: Petőfi Irodalmi Múzeum, Digitális Irodalmi Akadémia - pos.hu)

LEVEL BAKA ISTVÁNNAK
1995. november 21.

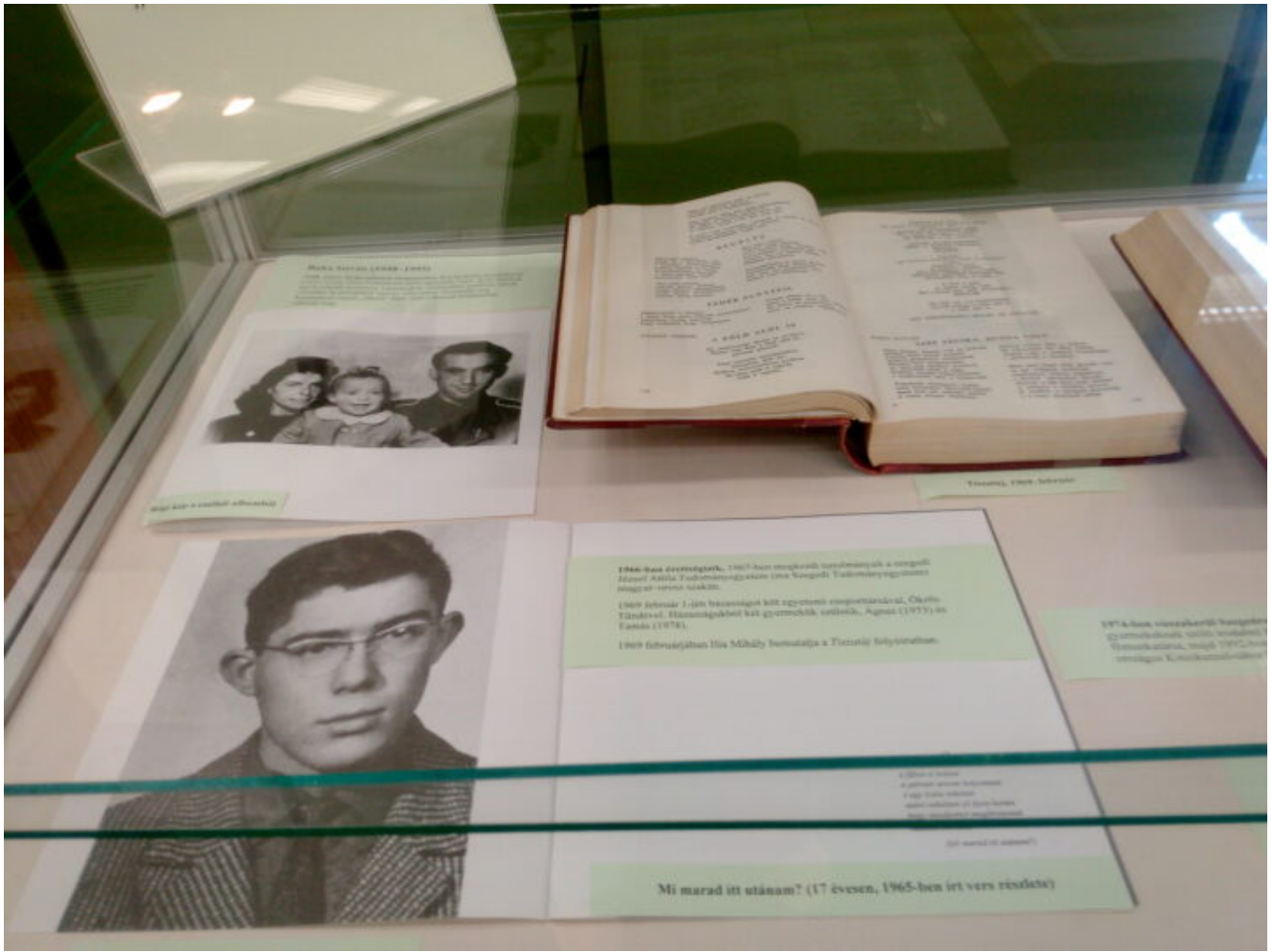
Úgy hallottam, hogy Mahler szereted.
Még az én is szeretni lehet.

Az életem az egész
többé-kevesebb a nekem
levegő, csönd, kopogás
halka sürgös selyem.

Rágyottam az én
lételem, milyen is
szerelem lehet.

...anyalához. Összeállítja
(a fohászát), a szépi egyetem
ből pedig orosz költészetet
vissza Gamifov verseit.
I. Kérésnek megfelelően a
buzuk örök nyugalomra.

Munkái között 1966-1969

Munkái között 1966-1969

1966-ban érettségizett. 1967-ben országos tanulmányi és országos József Attila Tudományosverseny (ma Nemzeti Tudományosverseny) résztvevője volt.
1969 február 1-jén házasságot köt egyetemi tanárassal, Csillé-Tündevel. Házasságukból két gyermekük születik, Agnes (1977) és Tamás (1978).
1969 februárjában Ilse Mihály bemutatja a Füzessy-féle családot.

Füzessy, 1967. február

1978-ban, nemzetközi tanárok és diákok részvételével, az országos József Attila Tudományosversenyen résztvevő volt.

1966-1969 között
a Füzessy család tagjaként
a Füzessy család tagjaként
a Füzessy család tagjaként

(1966-1969 között)

Mi marad itt utánam? (17 évesen, 1965-ben írt vers részlete)

...cimü,
...ésőbb
...e lesz. A szegedi
...res vezetője.

...ötete, a *Magdolna-zápor*. 1977
...ex Színpad bemutatja a *Háborús*
...lyet a rendező és gyerekkori barát,

RASZKOLNYIKOV EJSZAKÁI

Már elmerült az álmország
a csatornák poshadt vízében,
Pétervár a sugárutak
köztől veri a sötétben.

Az éjszaka, csillagait
szorogva, mintha láncra volna,
és ibotorkál, s én a csörgő
lombokat hallgatom szorongva.

A hold – Pugacsov koponyája,
repedt vigyorgás odafenn,
a mélyben – bögés, kocsmalárma.
Baltaként rándul meg szívem.

Vak koldus a bérház sötétre,
nyújtja az udvar tenyerét,
fölötte csillagok kelése
fakad. Mert koldusarc az ég.

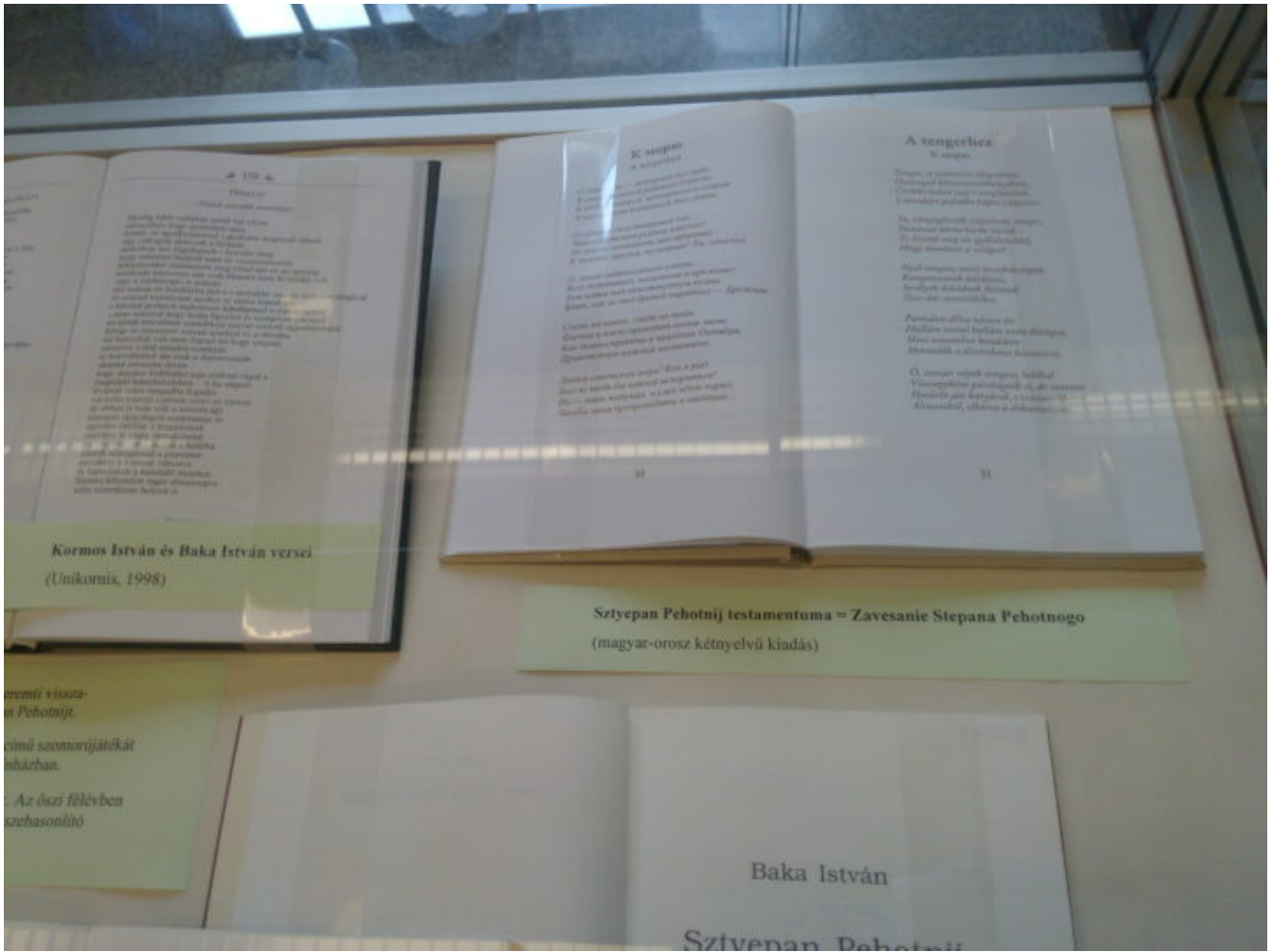
...DAL

Ó, virradati ének:
...szíved, sötét szög,
...kiszírom magányom!
...Hová visznek engem?

A ringatóg szívedbe,
...mely őszekkel dobog,
...de minden levélre
...kékli farkasorok?

– Vissza az éjszakába,
...A sötét ég alatt
...re vonzódol a holdat,
...mint vasgolyó a ruh-

Kormos István és Baka István versei
(Unikornis, 1998)

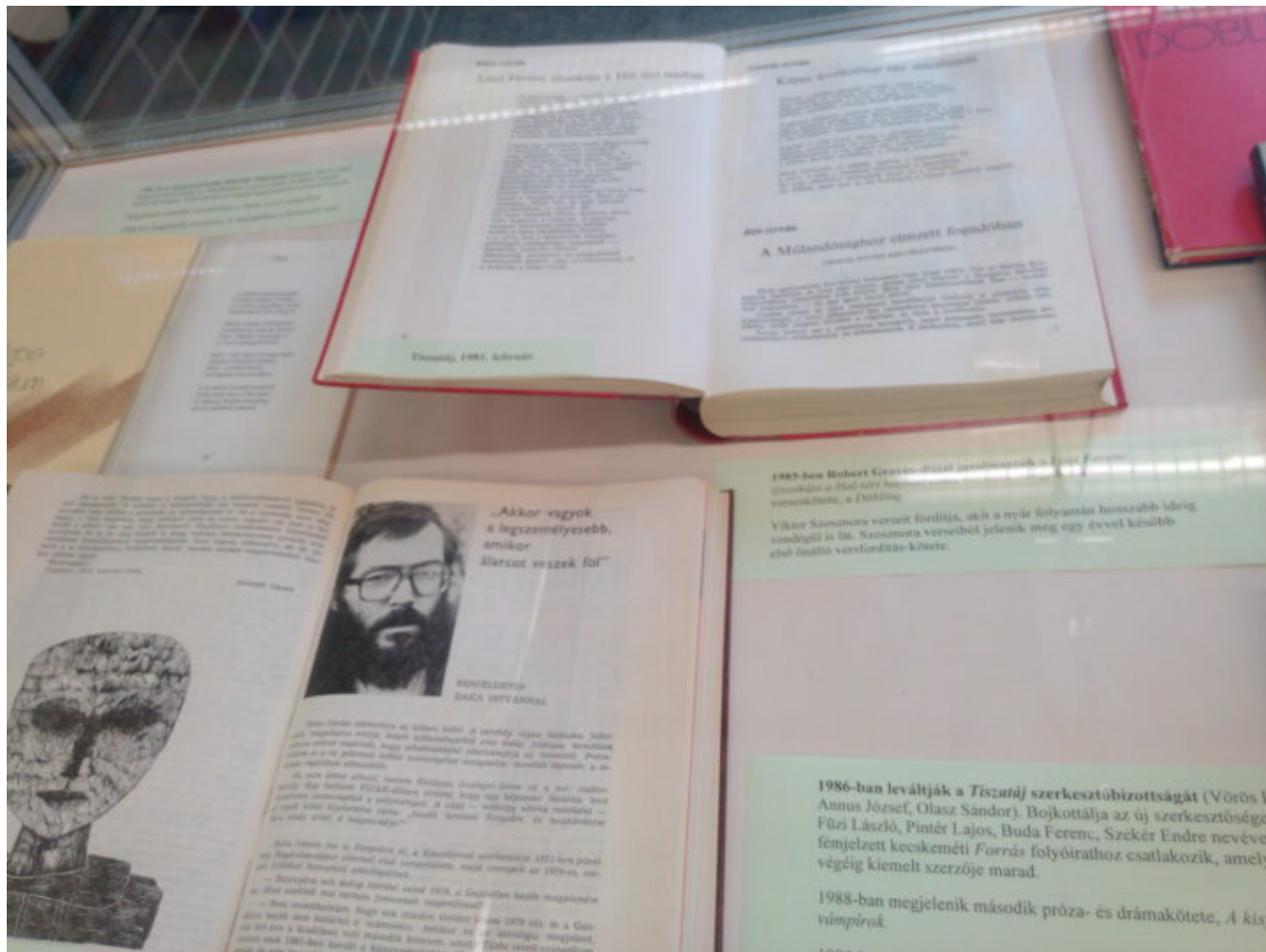
Sztjevan Pehotnij testamentuma = Zavesanie Sztepana Pehotnogo
(magyar-oroszlány kiadás)

eremi vissza-
n Pehotnij.

című szomorjátékát
számban.

Az ősi félelme
szekesítő

Baka István
Sztjevan Pehotnij

Legenda, hát lehullasz

Pász Lajomak

Legenda, hát lehullasz,
jövönkből varrt ruha!
Erdővé válhatunk mi,
szarvasokká soha.

Havas táj keszkenőjét
bevérezzük ma még.
Holnapra lágy humusszá
feled már e vidék.

Szél leng az alkonyatban:
ingünk volt – ám mi többet
magunkra föl nem öltjük.
Soká késett az ünnep.

Legenda, hát lehullasz,
sorsunkká nyűtt ruha!
Állunk, mint holtra dermedt

Lázadj föl, rengeteg! Reménye
gyöttrött zöldedre kérlek én.
Zizegysz csak – s megadás-fehéren
virágozik szilva és kökény.

Mindegy – benned leltem hazát, itt
legalább megtúr a közöny.
A fák közt szél vesszőfűtása:
belcélmodhatom dühöm.

Hogy hittem én tebenn d, erdő!
Hallgass csak! Im, letér-lelek.
Imádkozom vagy átkozodom,
mindegy nekem. Mindegy neked.

1992-ben megjelenik a Farkasok Órája...

1991-ben megjelenik az egybegyűjtött prózai műveit tartalmazó Beváltások. A Szegedi Délmagyarország napilap számára rendszeresen esszéket, tárcákat ír. Megteremti Bakó Andrást, „prózai” alteregóját és Szív Ernő (Darvasi László) öreg barátját. Sorozatot ír pályázatairól és az orosz költészetről, utóbbiboz teletitét mellékelve aktuális műfordításaiból.

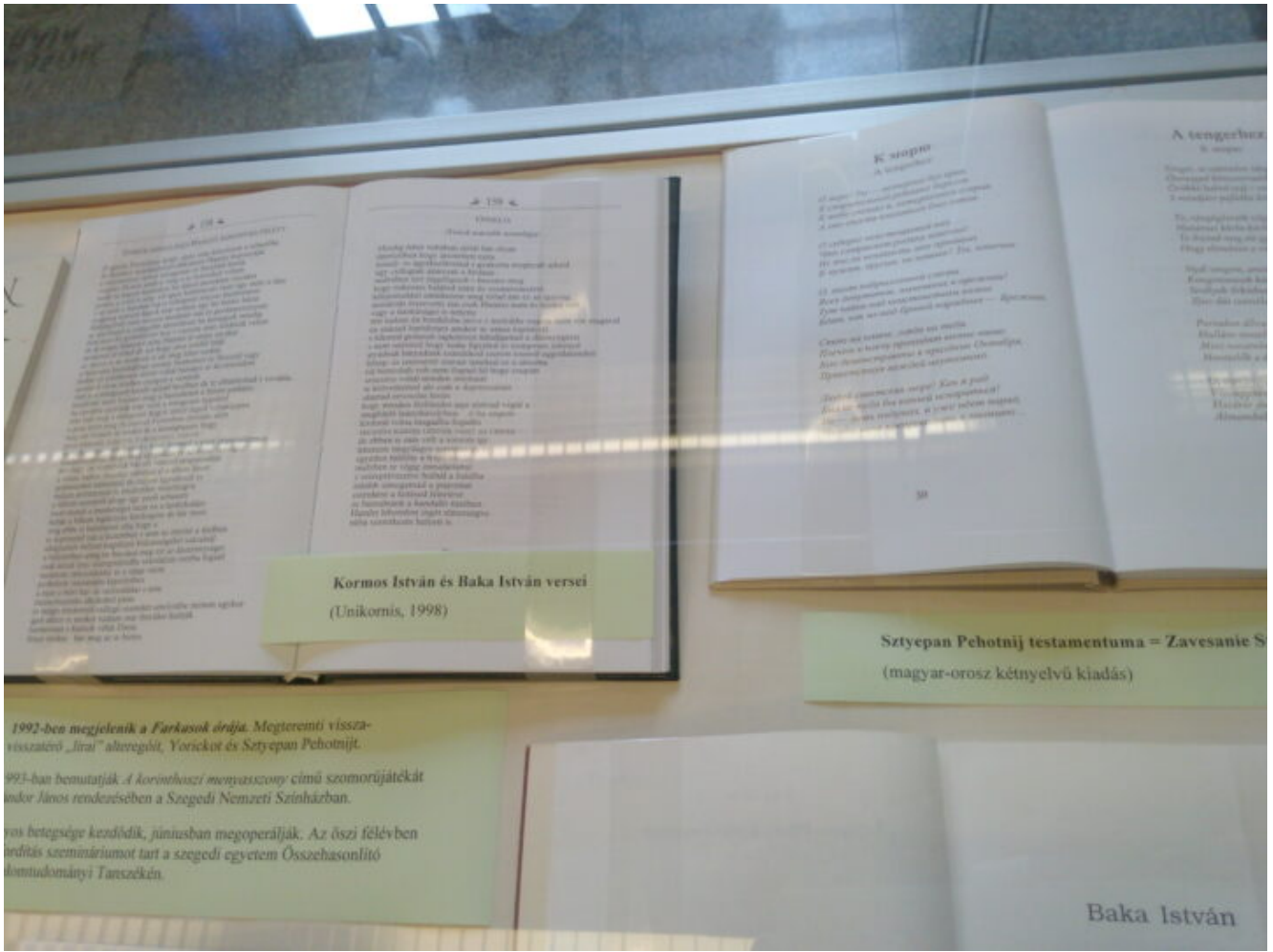
1992 májusától decemberegig a Délmagyarországban publikált esszék alapján a Magyar Rádió Szegedi Stúdiója előadásában két ciklust sugároz *Költők, sorsok és Kortársaim* címmel.

1992-ben megjelenik a Farkasok Órája...
1993-ban bemutatják a...
Súlyos betegsége kezd...
műfordítás szeminárium
Irodalomtudományi T

ÉLETÜNK
SZEGEDI MŰVÉSZETI
KRITIKAI FOLYÓIRAT
1988/2
XXVI. ÉVFOLYAM FEBRUÁR

BAKA ISTVÁN
A korinthuszi menyasszony
SZÓMORJÁTEK

„Mennyegyetek kezeskedni a 400 ezer, négyzet méternyi területű területen, egyikén csak a mártírok és más szentek szobrai, másikon a szentek szobrai..."

K sirnő
A tengerhez

1992-ben megjelenik a *Farkasok órija*. Megteremtő vissza-visszatérő „írni” alregejti, *Yorickot és Sztepan Pehotnijt*.

Kormos István és Baka István versei
(Unikornis, 1998)

Sztepan Pehotnij testamentuma = Zavesanie S
(magyar-orosz kétnyelvű kiadás)

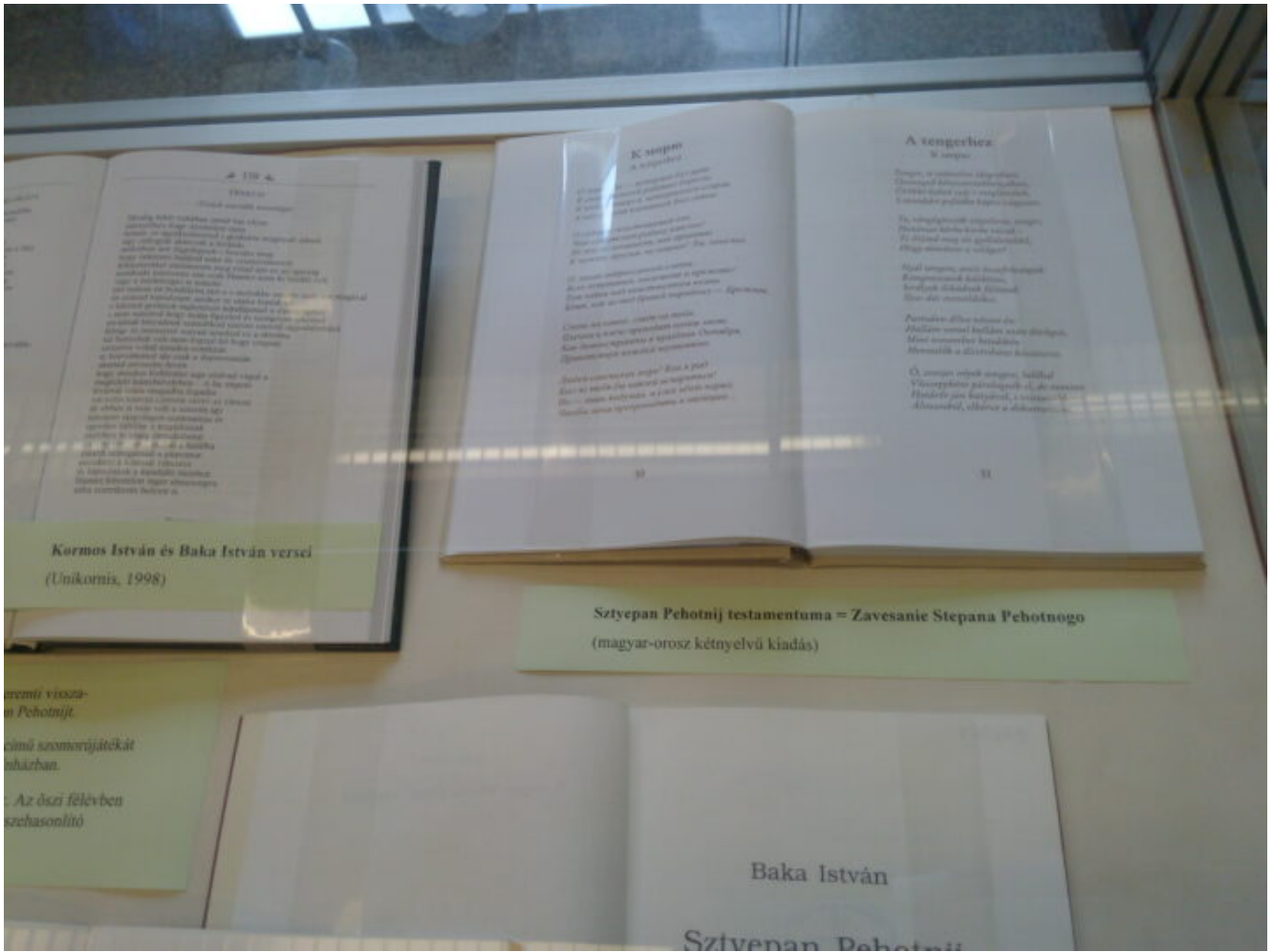
1992-ben megjelenik a *Farkasok órija*. Megteremtő vissza-visszatérő „írni” alregejti, *Yorickot és Sztepan Pehotnijt*.

1993-ban bemutatják *A korinthoszi menyasszony* című szomorjátékát Andor János rendezésében a Szegedi Nemzeti Színházban.

1993-ban bemutatják *A korinthoszi menyasszony* című szomorjátékát Andor János rendezésében a Szegedi Nemzeti Színházban.

1993-ban bemutatják *A korinthoszi menyasszony* című szomorjátékát Andor János rendezésében a Szegedi Nemzeti Színházban.

Baka István

Kormos István és Baka István versei
(Unikornis, 1998)

Sztjevan Pehotnij testamentuma = Zavesanie Sztepana Pehotnogo
(magyar-oroszlény kiadás)

eremi vissza-
n Pehotnij.

című szomorjátékát
százbán.

Az ősi félelmeben
szehasonlító

Baka István
Sztjevan Pehotnij

1993. évi
Sándor János
Súlyos betegségét kezdőként, júniusban megoperálták. Az őszi felévből
műfordítás szakmáriumot tart a szegedi egyetem Összehasonlító
Irodalomtudományi Tanszékén.

Rachmaninov zongorája
Фортепиано Рахманинова

Hó és ősök hó és ősök
A zongorád te száműzött
Ücsögben rölök tükrök és
Vad szivlőkés vak vodkabüsz

Hó és ősök hó és ősök
Boklásaiva bilentyük közöt
Megfagy megég az újad és
Elverek közeben Puskín is

Hó és ősök hó és ősök
Hollécsör-vaj fagyott dögöt
Sötét a menny fehér a sík
Mudégy fehér vagy balsevik

Hó és ősök hó és ősök
Hassál örökre előköt
Hófúttá sík a zongorád
Kereshetez rajta új hazát

Hó és ősök hó és ősök
Te zongorádba száműzött
Honvágy emészt szeszlanğu tűz
Vad szivlőkés vak vodkabüsz

Prelüd

Прелюда

Szergej Rachmaninov emlékének

Vonatok állnak néma és sötét
Vágányokon vak és koromszagú
Vonatok és a szél a halti szél
Hold-váll-lapos felhő-köpenybe hajt

S állnak pekelből fölfelé nővé
Jégcsapok éjféli obeliszkjeid
O város éles szemfegyő jövő

Szétlytje szétrivlész mint éjféli hid

Vonatok állnak néma és kihalt
Vágányokon s a váltók fogsorán
Tél-epilepszta okád szilaj
Tajtékot Észak ó fehér leány

Néva-seb Éva-hasíték

Megadva nyülsz el mig zihál a szél
És tomporod fagyára rátapad
Vér-ondó-foltos lepedőd a Tél

Baka István

Sztyepan Pehotnij

testamentuma

Zambon Éva-é
a "művészi" emlékére,

születés
B.S. 2k.
94. IV. 21.

Élő Irodalom sorozat

Jelenkor Kiadó

Pécs

1994 májusában újra megműtik, korlátozódik a mozgáslehetősége, nyugdíjazzák a *Kínéskeresőtől*.

A *Sztyepan Pehotnij testamentuma* 1994-ben elnyeri az Artisjus Év Könyve-díját. A Magyar Rádió Szegedi Stúdiója bemutatja *A korinthoszi menyasszony* című hangjátékot Lang János és Marik István rendezésében.

1995-ben a rádiós rendezőpáros elkészíti közreműködésével a *Vasárnap délután* című novellából az *Isten a városban* hangjátékot, amely elnyeri a Magyar Rádió drámapályázatát, 1996-ban pedig a Prix Italia fesztiváldíját.

Sajtóvisszhang:

- [70 éve született Baka István - kiállítás a Somogyi-könyvtárban \[Videó. Készítette: Bene Zoltán, Rácz Szabó Viktor.\] = Heti Közélet, YouTube, 2018. júl. 31.](#)
- [Ma lenne 70 éves Baka István \(1948. július 25 - 1995. szeptember 20.\) költő, műfordító. = tizatajonline.hu, 2018. július 25.](#)
- [Temesi Ferenc: Utolsó beszélgetés Baka Pistával. = tizatajonline.hu, 2018. július 25.](#)
- [70 éves lenne Baka István + hang. \(Közzétette: Boros Tamás. = Palánkhír.hu / Civil Hang Rádió, civilhangradio.hu, 2018. augusztus 2.](#)
- [Hangfelvétel lejátszása: Civil Hang Rádió · 70 éves lenne Baka István \[Sajnos a civilhangradio.hu már nem elérhető.\]](#)